

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету здоров'я,
психології, фізичної культури та
спорту

_____ Євген ПАВЛЮК
„___” _____ 2023 р

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «**Теорія і методика викладання фізичного виховання у закладах фахової передвищої та вищої освіти**»

для студентів галузі знань **Освіта/Педагогіка**

Спеціальність **014 фізична культура**

Рівень вищої освіти **Другий магістерський**

Освітньо-професійна програма **Середня освіта (Фізична культура)**

Обсяг дисципліни **4 кредити ЄКТС**

Шифр дисципліни **ОПП.05**

Мова навчання **Українська**

Статус дисципліни: **Обов'язкова**

Факультет **здоров'я, психології, фізичної культури та спорту**

Кафедра **теорії і методики фізичного виховання і спорту**

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальне навантаження		Кількість годин					Курсова робота	Вид семестрового контролю	
			Європейські кредити	Години	Аудиторні заняття				Самостійна робота студентів в т.ч. ІРС		Залік	Іспит
					Всього	Лекцій	Лабораторні роботи	Практичні заняття				
Денна	2	3	4,0	120	50	30	-	20	70		+	
Заочна	2	3	4,0	120	12	6	-	6	108		+	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Середня освіта (Фізична культура)» та навчального плану за спеціальністю 014 «Середня освіта» за другим магістерським рівнем освіти

Робоча програма складена: _____ д.пед.н. Олег БАЗИЛЬЧУК

Схвалено на засіданні кафедри теорії і методики фізичного виховання і спорту

Протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.

Зав. кафедри ТiМФВiС _____ Олександр СОЛТИК

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету здоров'я, психології, фізичного виховання та спорту

Голова вченої ради факультету _____ Євген ПАВЛЮК

2. Пояснювальна записка

Дисципліна “**Теорія і методика викладання фізичного виховання у закладах фахової передвищої та вищої освіти**” є однією із дисциплін професійної підготовки професіоналів освітнього рівня «магістр» за спеціальністю 014 «Середня освіта (фізична культура)». Вивчення дисципліни у процесі підготовки фахівців має важливе соціальне та педагогічне значення.

Пререквізити – основна, професійної підготовки: «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», «Психолого-педагогічні основи фізичного виховання в освіті», «Теорія і методика викладання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти», «Медико-біологічне забезпечення фізичного виховання».

Кореквізити – «Педагогічна практика III».

Відповідно до освітньої програми дисципліна має забезпечити:

Компетентності: здатність розв’язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Фізична культура), що передбачає проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов; здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності, реалізації неперервної фізкультурної освіти; здатність до моделювання змісту навчання, формування у здобувачів освіти ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання; здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу; здатність забезпечувати функціонування інклюзивного освітнього середовища. у закладах загальної середньої фахової передвищої та вищої освіти; здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт; здатність використовувати сучасні методи і технології навчання для формування у здобувачів освіти грамотності у фізичній культурі, розвитку рухових умінь, навичок і фізичних якостей; здатність організовувати спортивно-масову і рекреаційно-оздоровчу роботу в закладах загальної середньої фахової передвищої та вищої освіти; здатність проектувати навчальний процес з фізичної культури з урахуванням освітніх потреб здобувачів освіти, їх стану здоров’я, віку, статі, культурних та національних традицій та відповідно до сучасних освітніх тенденцій; здатність до здійснення об’єктивного оцінювання і аналізу результатів навчання з фізичної культури з урахуванням здібностей та індивідуальних особливостей здобувачів освіти; здатність формувати у здобувачів освіти знання, уміння, навички та переконання, необхідні для реалізації здорового способу життя, підтримання належного рівня фізичної активності, будувати комунікацію з усіма учасниками освітнього процесу для створення здоров’язбережного і здоров’яформувального середовища; здатність організовувати на сучасному рівні освітній процес, дослідницьку та управлінську діяльність у закладах фахової передвищої та вищої освіти; здатність впроваджувати закордонний досвід фізичного виховання у закладах загальної середньої фахової передвищої та вищої освіти; здатність розробляти та оновлювати навчально-

методичне забезпечення освітнього процесу у закладах загальної середньої, фахової передвищої та вищої освіти.

Програмні результати навчання:

Демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області; називає і описує основні принципи, функції, сучасні форми та методи управління освітньої діяльності, демонструє вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість; демонструє уміння класифікувати, упорядковувати і узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов навчального процесу, потреб формування ключових компетентностей та інтегрованого навчання; демонструє уміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу; знає та дотримується умов функціонування інклюзивного освітнього середовища; володіє сучасними методами і технологіями навчання для ефективного формування у здобувачів освіти грамотності у фізичній культурі, розвитку рухових умінь та навичок і фізичних якостей; демонструє уміння організовувати освітній процес з фізичного виховання у навчальних закладах, позанавчальну роботу, спортивно-масову та рекреаційно-оздоровчу діяльність для формування, збереження і зміцнення здоров'я; демонструє знання і уміння проєктування навчального процесу з фізичної культури, обирає форми і методи навчання з урахуванням освітніх потреб здобувачів освіти, їх стану здоров'я, віку, статі, культурних та національних традицій та відповідно до сучасних освітніх тенденцій; вміє проводити об'єктивне оцінювання і аналіз результатів навчання з фізичної культури та модифікувати навчальну діяльність з урахуванням здібностей та індивідуальних особливостей здобувачів освіти; знає та дотримується вимог безпеки життєдіяльності і профілактики травматизму в межах функціональних обов'язків педагога з фізичної культури; знає особливості міжнародного досвіду та співробітництва в галузі фізичної культури; вміє впроваджувати передові закордонні організаційно-методичні форми фізичної культури (фізичного виховання) в освітньому процесі молоді; вміє розробляти та реалізовувати навчальні програми, плани конспекти занять з фізичної культури, узагальнювати отримані результати та впроваджувати їх в освітній процес.

Мета дисципліни: формування професійних знань, вмінь та навичок професійної майстерності, що мають забезпечити теоретичну та практичну підготовку магістрів спеціальності 014 Середня освіта (фізична культура).

Предмет дисципліни: особистість фахівця, мотиваційна сфера, професійно-важливі якості і вміння. Зміст компетентностей дисципліни є здатність майбутніх фахівців використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання з теорії і методики викладання фізичного виховання у закладах вищої освіти. Вивчення матеріалу повинно сприяти ідейному формуванню майбутніх фахівців з фізичної культури.

Навчальні заняття проводяться у формі лекцій, практичних занять і самостійної роботи. Укріплення наукового потенціалу студентів супроводжується виконанням курсової роботи.

Завдання дисципліни: надати знання щодо особливостей проведення занять з фізичного виховання у закладах передвищої та вищої освіти; ознайомити з основними формами, засобами, принципами фізичного виховання; ознайомити з програмно-нормативними документами стосовно фізичного виховання у закладах передвищої та вищої освіти; надати знання щодо контролю та оцінювання рівня фізичної підготовленості студентів.

Результати навчання. В результаті засвоєння дисципліни студенти повинні:

уміти: здійснювати підбір засобів, методів, принципів на заняттях з фізичного виховання, контролювати навантаження під час занять фізичними вправами, застосовувати сучасні оздоровчі види рухової активності студентів.

володіти: організацією та проведенням заняття з фізичного виховання у різних медичних групах в закладах передвищої та вищої освіти; веденням навчально-методичної документації, вміннями формування мотивації до занять фізичними вправами студентів.

Зміст навчальної дисципліни: Мета, завдання й основи організації процесу фізичного виховання студентів у закладах передвищої та вищої освіти. Теоретико-методичні особливості організації та проведення занять з фізичного виховання зі студентами закладів передвищої та вищої освіти основної медичної групи. Теоретико-методичні особливості організації та проведення занять з фізичного виховання зі студентами закладів передвищої та вищої освіти спеціального навчального відділення. Планування і контроль процесу фізичного виховання студентів у закладах передвищої та вищої освіти. Диференційоване фізичне виховання студентів у закладах передвищої та вищої освіти. Зміст і структура професійно-прикладної фізичної підготовки студентів ЗВО. Теоретико-методичні особливості організації та проведення самостійних форм занять фізичними вправами студентів. Закордонний досвід організації та проведення занять з фізичного виховання студентів у закладах передвищої та вищої освіти.

3. Структура і зміст робочої програми навчальної дисципліни

3.1. Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин, відведених на					
	лекції		практичні		самостійну роботу	
	денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна
Тема 1 Мета, завдання й основи організації процесу фізичного виховання студентів закладів передвищої та вищої освіти.	3	2	4	2	7	10
Тема 2 Теоретико-методичні особливості організації та проведення занять з фізичного виховання зі студентами закладів передвищої та вищої освіти основної медичної групи.	4		2		7	12
Тема 3 Теоретико-методичні особливості організації та проведення занять з фізичного виховання зі студентами закладів передвищої та вищої освіти спеціального навчального відділення.	4		2		8	12
Тема 4 Планування і контроль процесу фізичного виховання студентів закладів передвищої та вищої освіти.	4	2	4	2	9	14
Тема 5. Диференційоване фізичне виховання студентів закладів передвищої та вищої освіти.	3		2		9	16
Тема 6 Зміст і структура професійно-прикладної фізичної підготовки студентів закладів передвищої та вищої освіти	4		2		10	14
Тема 7 Теоретико-методичні особливості організації та проведення самостійних форм занять фізичними вправами студентів закладів передвищої та вищої освіти	4	2	2	2	10	16
Тема 8 Закордонний досвід організації та проведення занять фізичного виховання студентів закладів передвищої та вищої освіти.	4		2		10	16
Разом за семестр	30	6	20	6	70	108

3.2. Програма навчальної дисципліни

3.2.1. Зміст лекційного курсу

№	Теми практичних занять	Кількість годин	
		денна	заочна

1	<p>Тема 1 – Мета, завдання й основи організації процесу фізичного виховання студентів закладів передвищої та вищої освіти. Мета і завдання фізичного виховання студентів закладів передвищої та вищої освіти. Організація навчального процесу з ФВ у навчальних відділеннях закладів передвищої та вищої освіти. Особливості організації і змісту роботи кафедри фізичного виховання закладів передвищої та вищої освіти. Специфічні особливості роботи викладача фізичного виховання закладів передвищої та вищої освіти. Актуальні проблеми фізичного виховання у закладів передвищої та вищої освіти України.</p> <p>Література: [1,4,8,13]</p>	3	2
2	<p>Тема 2 – Теоретико-методичні особливості організації та проведення урочних форм занять зі студентами закладів передвищої та вищої освіти основної медичної групи</p> <p>Характеристика засобів та методів, що використовуються у процесі формування вмінь та навичок у студентів закладів передвищої та вищої освіти. Особливості методики розвитку фізичних якостей у студентів закладів передвищої та вищої освіти. Техніка безпеки на заняттях з фізичного виховання.</p> <p>Література: [2, 6,9,14]</p>	4	
3	<p>Тема 3 – Теоретико-методичні особливості організації та проведення занять з фізичного виховання зі студентами закладів передвищої та вищої освіти спеціального навчального відділення</p> <p>Загальні вимоги до проведення занять та формування груп із фізичного виховання зі студентами спеціального навчального відділення закладів передвищої та вищої освіти. Особливості використання щадного режиму фізичного навантаження у спеціальному навчальному відділенні. Структура оздоровчо-тренувального процесу з фізичного виховання у спеціальному навчальному відділенні. Техніка безпеки на заняттях з фізичного виховання. Особливості інклюзивного освітнього середовища занять з фізичного виховання</p> <p>Література: [10,14, 20]</p>	4	
4	<p>Тема 4 – Планування і контроль процесу фізичного виховання студентів закладів передвищої та вищої освіти</p> <p>Документи планування процесу ФВ у закладах передвищої та вищої освіти. Архітектоніка базової програми з ФВ. Педагогічний контроль у процесі ФВ студентів закладів передвищої та вищої освіти. Форми та методи педагогічного контролю у процесі ФВ студентів закладів передвищої та вищої освіти. Самоконтроль.</p> <p>Література: [7,9,14,21]</p>	4	2
5	<p>Тема 5 – Диференційоване фізичне виховання студентів закладів передвищої та вищої освіти</p> <p>Зумовленість і значення диференційованого фізичного виховання. Диференційований підхід до розвитку рухових можливостей студентів закладів передвищої та вищої освіти. Програми фізичного виховання залежно від рівня фізичної підготовленості.</p> <p>Література: [5,6,11,19]</p>	3	
6	<p>Тема 6 – Зміст і структура професійно-прикладної фізичної підготовки студентів закладів передвищої та вищої освіти.</p> <p>Завдання ППФП студентів закладів передвищої та вищої освіти. Характеристика умов праці майбутніх спеціалістів та вимоги до їхньої фізичної підготовленості. Засоби ППФП. Форми організації ППФП студентської молоді закладів передвищої та вищої освіти.</p> <p>Література: [3,6,9,15]</p>	4	

7	Тема 7 – Теоретико-методичні особливості організації та проведення самостійних форм занять фізичними вправами студентів. Самостійні форми організації занять. Особливості фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи в місцях масового відпочинку студентів. Основні напрями діяльності студентських спортивно-оздоровчих центрів (клубів). Література: [4,5,13,17]	4	2
8	Тема 8 – Закордонний досвід організації та проведення занять з фізичного виховання студентів закладів передвищої та вищої освіти. Організація та проведення занять з фізичного виховання закладів вищої освіти Великої Британії. Особливості розвитку рухової активності студентів в освітніх середовищах закладів вищої освіти Нідерландів Література: [3,7,12 перелік додаткової літератури]	4	
Разом за семестр		30	6

3.2.2 Зміст практичних занять

№	Перелік тем лекцій, їх анотацій	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1 – Мета, завдання й основи організації процесу фізичного виховання студентів закладів передвищої та вищої освіти. Охарактеризувати мету і завдання фізичного виховання студентів закладів передвищої та вищої освіти. Особливості організації навчального процесу з ФВ у навчальних відділеннях закладів передвищої та вищої освіти. Особливості організації і змісту роботи кафедри фізичного виховання закладів передвищої та вищої освіти. Специфічні особливості роботи викладача фізичного виховання закладів передвищої та вищої освіти. Актуальні проблеми фізичного виховання закладів передвищої та вищої освіти України. Література: [1,3,7,20]	4	2
2	Тема 2 – Теоретико-методичні особливості організації та проведення урочних форм занять зі студентами закладів передвищої та вищої освіти основної медичної групи Характеристика засобів та методів, що використовуються у процесі формування вмінь та навичок у студентів закладів передвищої та вищої освіти. Особливості методики розвитку фізичних якостей у студентів закладів передвищої та вищої освіти. Техніка безпеки на заняттях з фізичного виховання. Література: [3,5,9,18]	2	
3	Тема 3 – Теоретико-методичні особливості організації та проведення занять з фізичного виховання із студентами закладів передвищої та вищої освіти спеціального навчального відділення Загальні вимоги до проведення занять та формування груп із фізичного виховання зі студентами спеціального навчального відділення закладів передвищої та вищої освіти. Особливості використання щадного режиму фізичного навантаження у спеціальному навчальному відділенні. Структура оздоровчо-тренувального процесу з фізичного виховання у спеціальному навчальному відділенні. Техніка безпеки на заняттях з фізичного виховання. Особливості інклюзивного освітнього середовища занять з фізичного виховання Література: [5,8,10,18]	2	2
4	Тема 4 – Планування і контроль процесу фізичного виховання студентів закладів передвищої та вищої освіти Документи планування процесу ФВ у закладів передвищої та вищої освіти. Архітектоніка базової програми з ФВ. Педагогічний контроль у процесі ФВ студентів закладів передвищої та вищої освіти. Форми та методи педагогічного контролю у процесі ФВ студентів закладів передвищої та вищої освіти. Самоконтроль.	4	

	Література: [8,15,19]		
5	Тема 5 – Диференційоване фізичне виховання студентів закладів передвищої та вищої освіти Зумовленість і значення диференційованого фізичного виховання. Диференційований підхід до розвитку рухових можливостей студентів закладів передвищої та вищої освіти. Програми фізичного виховання залежно від рівня фізичної підготовленості студентів закладів передвищої та вищої освіти. Література: [3,8,12,20]	2	2
6	Тема 6 – Зміст і структура професійно-прикладної фізичної підготовки студентів закладів передвищої та вищої освіти. Завдання ППФП студентів закладів передвищої та вищої освіти. Характеристика умов праці майбутніх спеціалістів та вимоги до їхньої фізичної підготовленості. Засоби ППФП. Форми організації ППФП студентської молоді. Література: [4,9,13,17]	2	
7	Тема 7 – Теоретико-методичні особливості організації та проведення самостійних форм занять фізичними вправами студентів закладів передвищої та вищої освіти. Самостійні форми організації занять. Особливості фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи в місцях масового відпочинку студентів закладів передвищої та вищої освіти. Основні напрями діяльності студентських спортивно-оздоровчих центрів (клубів). Література: [1,5,14,18]	2	
8	Тема 8 – Закордонний досвід організації та проведення занять з фізичного виховання студентів закладів передвищої та вищої освіти. Організація та проведення занять з фізичного виховання закладів вищої освіти Великої Британії. Особливості розвитку рухової активності студентів в освітніх середовищах закладів вищої освіти Нідерландів Література: [3,8 перелік додаткової літератури]	2	
Разом за семестр		20	6

3.2.3 Зміст самостійної роботи

Самостійна робота студентів полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до виконання практичних робіт, вивченню нового теоретичного матеріалу, тестування з теоретичного матеріалу, підготовки до здачі іспиту.

№	Зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Опрацювання лекційного матеріалу №1, відповідних літературних джерел, підготовка до здачі першого поточного контролю [3,8,14].	7	10
2	Опрацювання лекційного матеріалу №2, відповідних літературних джерел, підготовка до здачі другого поточного контролю [4,7,10,16].	7	12
3	Опрацювання лекційного матеріалу №3, відповідних літературних джерел, підготовка до здачі третього поточного контролю [3,7,11,21].	8	12
4	Опрацювання лекційного матеріалу №4, відповідних літературних джерел, [2,7,14,18].	9	14
5	Опрацювання лекційного матеріалу №5, відповідних літературних джерел, підготовка до здачі четвертого поточного контролю [1,5,9,10].	9	16
6	Опрацювання лекційного матеріалу №6, відповідних літературних джерел, підготовка до практичних занять [2,7,9,12].	10	14

7	Опрацювання лекційного матеріалу №7, відповідних літературних джерел, підготовка до практичних занять [4,8,17,19].	10	16
8	Опрацювання лекційного матеріалу №8, відповідних літературних джерел, підготовка до здачі п'ятого поточного контролю [1,6,9 перелік додаткової літератури].	10	16
Разом за семестр		70	108

Питання для самопідготовки студентів денної форми навчання до складання поточних контролів

Питання до підготовки контролю №1

1. Обґрунтуйте мету та завдання фізичного виховання студентів закладах передвищої та вищої освіти
2. Охарактеризуйте форми навчально-тренувального процесу студентів закладах передвищої та вищої освіти
3. Охарактеризуйте принципи розподілу студентів за навчальними академічними відділеннями
4. Охарактеризуйте спрямованість навчального процесу у спортивному відділенні у закладах передвищої та вищої освіти.
5. Охарактеризуйте спрямованість навчального процесу в спеціальному відділенні у закладах передвищої та вищої освіти.
6. Розкрийте особливості роботи викладача фізичного виховання закладах передвищої та вищої освіти.
7. Охарактеризуйте актуальність проблем з ФВ у закладах передвищої та вищої освіти України.

Питання до поточного контролю №2

1. Охарактеризуйте відсоткове співвідношення часу основної частини заняття для розвитку фізичних якостей.
2. Охарактеризуйте відсоткове співвідношення застосування засобів фізичного виховання під час академічних занять зі студентами в закладах передвищої та вищої освіти.
3. Розкрийте методіку розвитку фізичних якостей у чоловіків.
4. Розкрийте методіку розвитку фізичних якостей жінок.
5. Для самостійного опрацювання. Проаналізуйте основні законодавчі та програмно-нормативні організаційні основи системи фізичного виховання в Україні.
6. Яке спрямування навчального процесу спеціальних медичних груп.
7. Охарактеризуйте принципи занять фізичними вправами і використання засобів загартування студентів закладів передвищої та вищої освіти спеціального навчального відділення.
8. Опишіть у чому полягає специфіка навчального процесу спеціальних медичних груп.
9. Який існує розподіл медичних груп спеціального навчального відділення.
10. Яка періодизація оздоровчо-тренувального процесу спеціального відділення.
11. Техніка безпеки на заняттях з фізичного виховання.
12. Для самостійного опрацювання. Скласти комплекс вправ для студентів спецмедгруп (на вибір студента) в закладах передвищої та вищої освіти.
13. Охарактеризуйте «мозковий штурм» як метод навчання на заняттях з фізичної виховання
14. Суть інтерактивного методу навчання «обговорення великою групою» («спрямована дискусія»);
15. Роль роботи та виконання вправ у малих навчальних групах;
16. Значення рольової гри
17. Дебати, дискусії як метод навчання на заняттях з фізичної виховання

18. Виконання проєктів; перегляд і обговорення тематичних відеофільмів як метод навчання на заняттях з фізичної виховання

Питання до поточного контролю №3

1. Які існують основні документи планування навчального процесу з фізичного виховання в закладах передвищої та вищої освіти. Дайте їм характеристику.
2. Які види планування застосовуються за термінами проведення в практиці ЗВО з закладах передвищої та вищої освіти.
3. Назвіть форми педагогічного контролю ФВ студентів в закладах передвищої та вищої освіти.
4. Назвіть методи педагогічного контролю у процесі ФВ студентів закладах передвищої та вищої освіти.
5. У чому полягає проблематика оцінювання рівня фізичної підготовленості студентів закладів передвищої та вищої освіти.
6. Види самоконтролю студентів ЗВО.
7. Для самостійного опрацювання. Складіть план-графік навчального процесу з фізичного виховання на один семестр для студентів закладів передвищої та вищої освіти (за вибором).
8. Охарактеризуйте значення диференційованого фізичного виховання студентів закладах передвищої та вищої освіти закладах передвищої та вищої освіти.
9. Як розподіляють студентів ЗВО для занять із фізичного виховання.
10. Яка суть диференційованого підходу до розвитку рухових можливостей студентів в закладах передвищої та вищої освіти.
11. Розкрийте значення програми оздоровчо-тренувальних занять для студентів в закладах передвищої та вищої освіти із низьким рівнем фізичної підготовленості.
12. Розкрийте суть програми оздоровчо-тренувальних занять для студентів в закладах передвищої та вищої освіти із середнім рівнем фізичної підготовленості.
13. Розкрийте суть програми оздоровчо-тренувальних занять для студентів із високим рівнем фізичної підготовленості.
14. Техніка безпеки на заняттях з фізичного виховання.
15. Особливості інклюзивного освітнього середовища занять з фізичного виховання

Питання до поточного контролю №4

1. Обґрунтуйте фактори та назвіть завдання ППФП студентської молоді у закладах передвищої та вищої освіти України.
2. Охарактеризуйте причини, які визначають профілювання процесу фізичного виховання у закладах передвищої та вищої освіти.
3. Назвіть приклади вимог, що висувуються цілою низкою поширених професій до фізичних і безпосередньо зв'язаних із ними якостей людини, рухових здібностей і навичок.
4. Обґрунтуйте мету теоретичних занять ППФП студентів.
5. Обґрунтуйте мету практичних навчальних занять ППФП студентів у закладах передвищої та вищої освіти.
6. Розкрийте різновидність засобів ППФП студентів у закладах передвищої та вищої освіти.
7. Охарактеризуйте види позанавчальних форм занять фізичними вправами для студентів у закладах передвищої та вищої освіти.
8. Із яких розділів складається робота у спортивних відділеннях?
9. Назвіть розподіл фізкультурно-оздоровчих груп та спрямованість їхніх завдань?
10. Охарактеризуйте форми навчально-спортивної та масово-оздоровчої роботи, які застосовуються в таборах масового відпочинку студентів.
11. Охарактеризуйте діяльність спортивного клубу в закладах передвищої та вищої освіти.

Питання до поточного контролю №5

1. Розкрити особливості організації та проведення занять з фізичного виховання закладів вищої освіти Великої Британії
2. Розкрити особливості розвитку рухової активності студентів в освітніх середовищах закладів вищої освіти Нідерландів
3. Розкрити особливості організації та проведення занять з фізичного виховання закладів вищої освіти країн Європи або Азії (на вибір)

Завдання для виконання контрольної роботи для студентів заочної форми навчання

Варіант№1

1. Охарактеризуйте розподіл студентів за навчальними академічними відділеннями
2. Розкрити особливості організації та проведення занять з фізичного виховання закладів вищої освіти країн Європи та Азії (на вибір)
3. Обґрунтуйте мету практичних навчальних занять ППФП студентів у закладах передвищої та вищої освіти

Варіант№2

1. Охарактеризуйте принципи занять фізичними вправами і використання засобів загартування студентів спеціального навчального відділення.
2. Охарактеризуйте спрямованість навчального процесу в спеціальному відділенні у закладах передвищої та вищої освіти
3. Розкрийте різноманітність засобів ППФП студентів у закладах передвищої та вищої освіти.

Варіант№3

1. Яке спрямування навчального процесу спеціальних медичних груп.
2. Розкрийте значення програми оздоровчо-тренувальних занять для студентів із низьким рівнем фізичної підготовленості.
3. Розкрийте особливості роботи викладача фізичного виховання в закладах передвищої та вищої освіти

Варіант№4

1. Охарактеризуйте форми навчально-тренувального процесу студентів
2. Охарактеризуйте відсоткове співвідношення застосування засобів фізичного виховання під час академічних занять зі студентами в закладах передвищої та вищої освіти.
3. Охарактеризуйте принципи занять фізичними вправами і використання засобів загартування студентів спеціального навчального відділення.

Варіант№5

1. Який існує розподіл медичних груп спеціального навчального відділення.
2. Які існують основні документи планування навчального процесу з фізичного виховання. Дайте їм характеристику.
3. Обґрунтуйте фактори та назвіть завдання ППФП студентської молоді у закладах передвищої та вищої освіти України.

Варіант№6

1. Охарактеризуйте причини, які визначають профілювання процесу фізичного виховання у закладах передвищої та вищої освіти.
2. Розкрити особливості розвитку рухової активності студентів в освітніх середовищах закладів вищої освіти Нідерландів
3. Охарактеризуйте принципи розподілу студентів за навчальними академічними відділеннями

Варіант№7

1. Охарактеризуйте спрямованість навчального процесу у спортивному відділенні у закладах передвищої та вищої освіти
2. Розкрийте методіку розвитку фізичних якостей у чоловіків.
3. Опишіть у чому полягає специфіка навчального процесу спеціальних медичних груп.

Варіант№8

1. Які види планування застосовуються за термінами проведення в практиці закладах передвищої та вищої освіти з ФВ.
2. Назвіть приклади вимог, що висувуються цілою низкою поширених професій до фізичних і безпосередньо зв'язаних із ними якостей людини, рухових здібностей і навичок.
3. Розкрити особливості організації та проведення занять з фізичного виховання закладів вищої освіти країн Європи або Азії (на вибір)

Варіант №9

1. Обґрунтуйте мету теоретичних занять ППФП студентів закладів передвищої та вищої освіти.
2. Охарактеризуйте спрямованість навчального процесу в спеціальному відділенні у закладах передвищої та вищої освіти
3. Охарактеризуйте відсоткове співвідношення застосування засобів фізичного виховання під час академічних занять зі студентами закладах передвищої та вищої освіти.

Варіант №10

1. Який існує розподіл медичних груп спеціального навчального відділення.
2. Назвіть форми педагогічного контролю ФВ студентів у закладах передвищої та вищої освіти.
3. Обґрунтуйте мету практичних навчальних занять ППФП студентів у закладах передвищої та вищої освіти.

Варіант №11

1. Розкрийте різноманітність засобів ППФП студентів у закладах передвищої та вищої освіти.
2. Охарактеризуйте актуальність проблем ФВ у закладах передвищої та вищої освіти України.
3. Розкрийте методику розвитку фізичних якостей жінок.

Варіант №12

1. Яка періодизація оздоровчо-тренувального процесу спеціального відділення.
2. Назвіть методи педагогічного контролю у процесі ФВ студентів закладів передвищої та вищої освіти.
3. Охарактеризуйте значення диференційованого фізичного виховання студентів у закладах передвищої та вищої освіти.

Варіант №13

1. Охарактеризуйте види позанавчальних форм занять фізичними вправами для студентів у закладах передвищої та вищої освіти.
2. Охарактеризуйте форми навчально-спортивної та масово-оздоровчої роботи, які застосовуються в місцях масового відпочинку.
3. Розкрити особливості організації та проведення занять з фізичного виховання закладів вищої освіти країн Європи або Азії (на вибір)

Варіант № 14

1. Розкрийте особливості роботи викладача фізичного виховання у закладах передвищої та вищої освіти.
2. Скласти комплекс вправ для студентів спецмедгруп (на вибір студента)
3. Розкрийте значення програми оздоровчо-тренувальних занять для студентів із низьким рівнем фізичної підготовленості.

Варіант №15

1. Охарактеризуйте діяльність спортивного клубу ЗВО.
2. Розкрити особливості організації та проведення занять з фізичного виховання закладів вищої освіти країн Європи або Азії (на вибір)
3. Охарактеризуйте актуальність проблем з ФВ у закладах передвищої та вищої освіти України.

4. Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції; практичні заняття; самостійна робота (робота з літературними джерелами, використання систем МУДЛ). Методи викладання словесні (розповідь, бесіда, пояснення); практичні (дискусії); наочні (ілюстрування навчального матеріалу, показ слайдів), інтерактивні методи («мозковий штурм», «мікрофон»).

Навчальна робота проводиться у формі лекцій, практичних занять та самостійної роботи. На лекціях подається основний програмний матеріал, який становить основу підготовки майбутнього спеціаліста. Даються головні відомості та рекомендації щодо виконання практичних завдань.

На практичних заняттях поглиблюються знання з основних питань, висвітлених на лекціях, і перевіряються знання студентів, отриманих на лекціях та в процесі самостійної роботи студента. Самостійна робота студентів складається: закріплення пройденого матеріалу, з опрацювання рекомендованої літератури, виконання додаткових індивідуальних завдань.

5. Методи контролю

Оцінювання академічних досягнень студента здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною чотирибальною шкалою. Методи контролю і оцінювання навчальних досягнень усне опитування, письмове опитування, самоконтроль.

Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості. Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється письмовим опитуванням студентів, перевірка знань теоретичного матеріалу з теми та виконання індивідуального завдання (ІЗ Розкрити особливості організації та проведення занять з фізичного виховання закладів вищої освіти країн Європи або Азії (на вибір)).

Поточний контроль здійснюється під час проведення аудиторних занять. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання стану оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками з дисципліни, і проходить у вигляді заліку. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів робіт згідно із структурою кредитів.

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за Інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає, логічний виклад відповіді державною мовою (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення роботи і володіння спеціальними інструментами. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві–три несуттєві похибки.
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом і фаховою термінологією, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента будується на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві–три несуттєві помилки.

Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Оцінка знань студентів денної форми за ваговим коефіцієнтом

Поточний контроль					Вид підсумкового контролю
ПК1 (ПО)	ПК2 (ПО)	ПК3 (ПО)	ПК4 (ПО)	ІЗ (ПО)	Залік
0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	

Примітка: ПК - поточний контроль, ПО – письмове опитування, ІЗ - індивідуальне завдання.

Оцінка знань студентів заочної форми за ваговим коефіцієнтом

Поточний контроль				Вид підсумкового контролю
Виконання контрольної роботи	ПК1 (ПО)	ПК2 (ПО)	ІЗ	Залік
0,4	0,2	0,2	0,2	

Примітка: ТК – письмове опитування, ІЗ - індивідуальне завдання.

Оцінювання тестових завдань

Студент проходить тестування в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE. При отриманні негативної оцінки тест студент перездає до терміну наступного контролю.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Таблиця – Перехід від вітчизняної шкали оцінювання до європейської (ECTS)

Оцінка ECTS	Бали	Вітчизняна оцінка	
A	4,75–5,00	5	<i>Відмінно</i> – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4	<i>Добре</i> – повне знання навчального матеріалу з

			кількома незначними помилками
C	3,51–4,24	4	Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,01–3,50	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Питання для самопідготовки

- Обґрунтуйте мету та завдання фізичного виховання студентів закладів передвищої та вищої освіти
- Охарактеризуйте форми навчально-тренувального процесу студентів закладів передвищої та вищої освіти
- Охарактеризуйте принципи розподілу студентів за навчальними академічними відділеннями
- Охарактеризуйте спрямованість навчального процесу у спортивному відділенні у закладах передвищої та вищої освіти.
- Охарактеризуйте спрямованість навчального процесу в спеціальному відділенні у закладах передвищої та вищої освіти.
- Розкрийте особливості роботи викладача фізичного виховання у закладах передвищої та вищої освіти.
- Охарактеризуйте актуальність проблем з ФВ у закладах передвищої та вищої освіти України.
- Охарактеризуйте відсоткове співвідношення часу основної частини заняття для розвитку фізичних якостей.
- Охарактеризуйте відсоткове співвідношення застосування засобів фізичного виховання під час академічних занять зі студентами у закладах передвищої та вищої освіти.
- Розкрийте методику розвитку фізичних якостей у чоловіків.
- Розкрийте методику розвитку фізичних якостей жінок.
- Для самостійного опрацювання. Проаналізуйте основні законодавчі та програмно-нормативні організаційні основи системи фізичного виховання в Україні.
- Яке спрямування навчального процесу спеціальних медичних груп у закладах передвищої та вищої освіти.
- Охарактеризуйте принципи занять фізичними вправами і використання засобів загартування студентів спеціального навчального відділення у закладах передвищої та вищої освіти.
- Опишіть у чому полягає специфіка навчального процесу спеціальних медичних груп у закладах передвищої та вищої освіти.
- Який існує розподіл медичних груп спеціального навчального відділення у закладах передвищої та вищої освіти.
- Яка періодизація оздоровчо-тренувального процесу спеціального відділення.
- Для самостійного опрацювання. Скласти комплекс вправ для студентів спецмедгруп (на вибір студента) у закладах передвищої та вищої освіти.
- Які існують основні документи планування навчального процесу з фізичного виховання. Дайте їм характеристику.

20. Які види планування застосовуються за термінами проведення в практиці у закладах передвищої та вищої освіти з ФВ.
21. Назвіть форми педагогічного контролю ФВ студентів.
22. Назвіть методи педагогічного контролю у процесі ФВ студентів.
23. У чому полягає проблематика оцінювання рівня фізичної підготовленості студентів у закладах передвищої та вищої освіти.
24. Види самоконтролю студентів у закладах передвищої та вищої освіти.
25. Для самостійного опрацювання. Складіть план-графік навчального процесу з фізичного виховання на один семестр для студентів у закладах передвищої та вищої освіти (за вибором).
26. Охарактеризуйте значення диференційованого фізичного виховання студентів.
27. Як розподіляють студентів у закладах передвищої та вищої освіти для занять із фізичного виховання.
28. Яка суть диференційованого підходу до розвитку рухових можливостей студентів.
29. Розкрийте значення програми оздоровчо-тренувальних занять для студентів із низьким рівнем фізичної підготовленості.
30. Розкрийте суть програми оздоровчо-тренувальних занять для студентів із середнім рівнем фізичної підготовленості.
31. Розкрийте суть програми оздоровчо-тренувальних занять для студентів із високим рівнем фізичної підготовленості.
32. Обґрунтуйте фактори та назвіть завдання ППФП студентської молоді у закладах передвищої та вищої освіти України.
33. Охарактеризуйте причини, які визначають профілювання процесу фізичного виховання у ЗВО.
34. Назвіть приклади вимог, що висуваються цілою низкою поширених професій до фізичних і безпосередньо зв'язаних із ними якостей людини, рухових здібностей і навичок.
35. Обґрунтуйте мету теоретичних занять ППФП студентів.
36. Обґрунтуйте мету практичних навчальних занять ППФП студентів у закладах передвищої та вищої освіти.
37. Розкрийте різновидність засобів ППФП студентів у закладах передвищої та вищої освіти.
38. Охарактеризуйте види позанавчальних форм занять фізичними вправами для студентів у закладах передвищої та вищої освіти.
39. Із яких розділів складається робота у спортивних відділеннях?
40. Назвіть розподіл фізкультурно-оздоровчих груп та спрямованість їхніх завдань?
41. Охарактеризуйте форми навчально-спортивної та масово-оздоровчої роботи, які застосовуються в таборах масового відпочинку студентів.
42. Охарактеризуйте діяльність спортивного клубу у закладах передвищої та вищої освіти.
43. Розкрити особливості організації та проведення занять з фізичного виховання закладів вищої освіти Великої Британії
44. Розкрити особливості розвитку рухової активності студентів в освітніх середовищах закладів вищої освіти Нідерландів
45. Розкрити особливості організації та проведення занять з фізичного виховання закладів вищої освіти країн Європи або Азії (на вибір)

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Андреева О. Рухова активність як складова рекреаційної культури студентів / О. Андреева, О. Садовський // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. - 2016. - № 1. - С. 19-22.

2. Атаманюк С. І. Рухова активність студенток закладів вищої освіти у процесі занять скандинавською ходьбою / С. І. Атаманюк, О. В. Кириченко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. - 2018. - Вип. 152(2). - С. 3-7. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2018_152\(2\)_3](http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2018_152(2)_3).
3. Базильчук О. В., Ребрини А. А., Столітенко Є. В. та ін. Спортивні ігри: навч. посібник / О. В. Базильчук, А. А. Ребрини, Є. В. Столітенко та ін. – Хмельницький : ХНУ, 2015. – 471с.
4. Балашов Д. І. Теоретичні підходи до трактування поняття "рухова активність" у сучасній науковій літературі / Д. І. Балашов, Д. В. Бермудес // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. - 2018. - Вип. 155. - С. 150-153.
5. Брайко Н. І. Рухова активність як засіб оздоровлення студентів / Н. І. Брайко, Н. В. Ігнатенко // Науковий часопис [Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова]. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). - 2015. - Вип. 12. - С. 22-25.
6. Бугайчук Н. Способи оптимізації фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів на сучасному етапі / Н. Бугайчук // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. - 2015. - № 4. - С. 56-59. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fvs_2015_4_15.
7. Глагощук О. Г. Рухова активність студентської молоді - шлях до професійного здоров'я / О. Г. Глагощук // Науковий часопис [Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова]. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). - 2015. - Вип. 5(1). - С. 60-63.
8. Голубева О. Т. Інноваційні форми самостійної підготовки студентів в умовах занять з фізичного виховання / О. Т. Голубева, О. В. Василів, М. М. Стахів, Ю. М. Сопіла // Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. Ѓжицького. - 2014. - Т. 16, № 3(5). - С. 246-251. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvlnu_2014_16_3\(5\)_35](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvlnu_2014_16_3(5)_35).
9. Горобей М. П. Рухова активність як фактор самозбережувальної поведінки студентів / М. П. Горобей // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. - 2016. - Вип. 139(2). - С. 40-42.
10. Дутчак М. Перспективні напрями наукового супроводження реалізації національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року "Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація" / М. Дутчак // Вісник Прикарпатського університету. Фізична культура. - 2017. - Вип. 27-28. - С. 89-93.
11. Завидівська Н. Реорганізація системи фізичного виховання студентів вищої школи: проблеми й перспективи / Н. Завидівська, О. Ханікянц // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. - 2016. - № 1. - С. 51-56. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fvs_2016_1_11.
12. Криворучко І. В. Словник основних термінів з фізичної культури, основ здоров'я. URL: <file:///C:/Users/user/Downloads.pdf> (дата звернення: 10.03.2017).
13. Круцевич ТЮ, редактор. Теорія і методика фізичного виховання: підручник. Київ: Олімпійська література; 2008. Том 2. 368 с.
14. Маленюк Т. В. Секційні заняття – пріоритетна форма організації процесу фізичного виховання студентів (на прикладі шейпінгу) / Т. В. Маленюк, А. В. Косівська // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. - 2015. - № 4. - С. 38-43. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PPMB_2015_4_9.
15. Носко М. О. Рухова активність і заняття фізичними вправами як необхідна умова здоров'язбереження / М. О. Носко, О. М. Воеділова, С. В. Гаркуша, Ю. М. Носко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. - 2018. - Вип. 151(2). - С. 44-51.
16. Павлова Ю. О. Фізична культура та якість життя різних груп населення / Ю. О. Павлова // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. - 2016. - Вип. 139(2). - С. 130-132. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuPN_2016_139\(2\)_33](http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuPN_2016_139(2)_33).
17. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014. № 1556-VII. Дата оновлення: 26.02.2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 26.02.2021).

18. Сущенко І. В. Рухова активність як засіб формування здорового способу життя студентської молоді / І. В. Сущенко, Є. С. Жоффчак // Україна. Здоров'я нації. - 2019. - № 2. - С. 202–203.

19. Теорія і методика фізичного виховання: підруч. для студ. вузів фіз. вихов. і спорту: в 2 т. / за ред.Т.Ю. Круцевич. Т. 1. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання. Київ: Олімпійська література, 2008. 391 с.

20. Теорія і методика фізичного виховання: підруч. для студ. вузів фіз. вихов. і спорту: в 2 т. / за ред.Т.Ю. Круцевич. Т. 2. Методика фізичного виховання різних груп населення. Київ: Олімпійська література, 2008. 367 с.

21. Конспекти лекції

Додаткова література

1. Брмінгемський університет (University of Birmingham) <https://www.birmingham.ac.uk/index.aspx>

2. Спортивні клуби Бірмінгемського університету (University of Birmingham) <https://sportandfitness.bham.ac.uk/sport/discover-sport/>

3. Спортивні клуби Університету Манчестера (University of Manchester) <https://www.sport.manchester.ac.uk/sport-and-activity/clubs/>

4. Спортивні клуби Університету Лондона (City University London) <https://www.city.ac.uk/about>

5. Вища освіта в Нідерландах <https://dec-edu.com/countries/netherlands/high-education>

6. Амстердамський університет (University Amsterdam) <https://www.uva.nl/over-de-uva/over-de-universiteit/over-de-universiteit.html>

7. Студентський спортивний центр (USC) в м. Амстердам <https://www.uscsport.nl/over-usc/topsport/>

8. Міський відділ спорту високих досягнень Topsport Amsterdam <https://topsport.amsterdam/>

9. Університет імені Еразма Роттердамського (Erasmus University Rotterdam) https://www.eur.nl/en?utm_source=QShome&utm_medium=Paid&utm_campaign=EURrankings

10. Студентський спортивний клуб Університету імені Еразма Роттердамського (Erasmus University Rotterdam) <https://erasmussport.nl/en/verenigen/>.

11. Гаазький університет прикладних наук (The Hague University of Applied Sciences) <https://www.thehagueuniversity.com/>.

12. Спортивні клуби Гаазького університету прикладних наук (The Hague University of Applied Sciences), <https://www.thehagueuniversity.com/practical-matters/facilities/sports/>.

Інформаційні ресурси

1 Модульне середовище. Режим доступу : <https://msn.khnu.km.ua/>

2 Електронна бібліотека університету .

Режим доступу : http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/plage_lib.php .

3 Репозитарій ХНУ. Режим доступу : <https://library.khmnu.edu.ua/#>.